

Priroda u srcu Zagreba

RUTA HR 5

Prezentacija rute

Zagrepani su jako ponosni na gradske parkove, jezera i vrtove. Ovom turom htjeli smo posjetiteljima pokazati kako su utjecala (i još uvijek utječu) dva prirodna obilježja na razvoj grada. Osim toga primijetili smo da većina posjetitelja Zagreba rijetko kada posjete Maksimir ili Ribnjak, a da Dubravkin put ili Cmrok niti ne spominjemo. Vjerujemo da za potonja dva posjetitelji nisu niti čuli, a oba lokaliteta su predivna i vrijedi ih posjetiti. Ova tura je najdulja i za nju će trebati izdvojiti nešto više vremena. Idealna je za sve one koji će u gradu provesti nekoliko dana i vole prirodu.

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

WAYPOINTS

Maksimir.....	3
ZOO	3
Šetnice.....	3
Vidikovac.....	4
Jezera	4
Mogila	5
Izlaz	5
Tramvaj.....	5
Stadion Maksimir - stadion nogometnog kluba Dinamo	5
Vlaška ulica.....	6
Izlaz iz tramvaja	6
Park Ribnjak.....	7
Osnovna škola „Miroslav Krleža“	7
Tkalčićeva ulica i Kožarska	7
Vinograd.....	9
Dubravkin put - šetnja kroz parkove i ples, Streljana, Tuškanac i Trg kralja Tomislava 2.....	9
Botanički vrtMarulićev trg 9a (tramvaji broj 12, 17 i 14 od Frankopanske, dvije postaje i dalje pješice Vodnikovom).....	10
Trg kralja Tomislava - zelena potkova	11

Tree	Maksimir
     	<p>15 minuta udaljen od Trga bana Josipa Jelačića, sjednite na tramvaj broj 11 ili 12. Park Maksimir sagrađen je na južnim obroncima Medvednice krajem 18. i početkom 19. stoljeća i bio je prvi javni park u Jugoistočnoj Europi te među prvima u svijetu. Graditelj parka bio je zagrebački biskup Maximilian pl. Vrhovac, te je po njemu i dobio ime. Godine 1948. Maksimir je proglašen prirodnom rijetkošću. Maksimir ima cijeli niz prepoznatljivih točki poput Paviljon Jeka, Vidikovac, Švicarska kuća, Mogila itd. Posebno je poznat po svojim jezerima I, II, III, IV i V Jezero. Zvukovi ptica pjevica, biciklista, joggera, lavež pasa, zvuk glazbe, miris prirode, predivna scenografija sve to čini Maksimir jedinstvenim i privlačnim. Više o parku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.youtube.com/watch?v=B8AH0JNnafU • http://park-maksimir.hr/ • http://park-maksimir.hr/o-parku/

Tree	ZOO
     	<p>Zagrebački Zoološki vrt osnovan je 1925. i u to vrijeme prostirao se samo na jednom otoku te je imao 3 sove i 3 lisice. Sada on pokriva površinu od 7ha i ima više od 350 različitih vrsta životinja te 7800 jedinki. Više na sljedećoj poveznici: https://zoo.hr/</p>

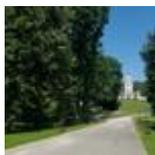
Waypoint	Šetnice
 	<p>Šetnje Maksimirom imaju posebnu draž. Imate osjećaj kao da ste netaknutoj prirodi kilometrima udaljeni od grada, a ne tek desetak minuta od centra. Park je, naime, nastao na mjestu originalne šume hrasta lužnjaka i graba i pun je šumskih životinja, pa ćete u šetnji često sretati vjeverice, ježeve i mnoštvo ptica. Samo vas klupe i kandelabri uz glavne staze opominju da ste u parku. Prostire se na malo više od tristo hektara, pun je raznih biljaka i više od stotinu vrsta ptica. Po uzoru na engleske</p>

parkove, intervencije u prirodi bile su minimalne, a iskrčeni su dijelovi šume samo da bi se uredilo pet međusobno povezanih umjetnih jezera, izgradio Vidikovac i Švicarska kuća na vrhu brežuljka i Zoološki vrt. Do Vidikovca vodi široka glavna aleja i nezaboravan je doživljaj popiti kavu u kavani na Vidikovcu promatrajući šetače na aleji koja se gubi u perspektivi do glavnog ulaza. Posebno nedjeljom kad na terasi vidikovca komorni ansambl izvodi promenade repertoar, od Straussa do Kalmana i Liszta. Prvo se jezero, kroz Zoološki vrt, proteže do sporednog izlaza iz parka na Maksimirskoj cesti, a zadnje i najveće, peto jezero, visoko je gore blizu Bukovca. Na ulazu u Maksimir nalazi se pano s kartom parka na kojoj su ucrtane sve staze s njihovim karakteristikama, tako da možete izabrati najpogodniju rutu za šetnju ili rekreaciju. Kartu možete dobiti i u informacijskom centru u nekadašnjoj lugarevoj kućici, tek koji metar dalje.

Waypoint

Vidikovac

Se smjestio na vrhu brežuljka i visok je 17 metara, te ima 3 kata, a na svakom katu se nalazi jedna manja soba. Sobe su koristili biskupi kao svoje mjesto za odmor. Danas se na Vidikovac ponovno vraća tradicija održavanja koncerata, a redovni su nedjeljni promenade koncerti komornih ansambala klasične glazbe.

Lake

Jezera

Maksimir ima 5 jezera, a sva su umjetna i u najvećoj mjeri su nastala u 19. stoljeću.

Panorama	Mogila
	<p>Je naziv za brdo, a u Maksimiru to je istovremeno naziv za spomenik na čijem vrhu se nalazi sokol s raširenim krilima. Mogila je napravljena 1925. kada smo obilježavali tisuću-godišnjicu hrvatskog kraljevstva. Kako bi se napravilo ovo brdašce, zemlja iz 155 različitih krajeva Hrvatske je donesena u Zagreb, a mjesta iz kojih je stigla imala su važnu ulogu u povijesti i kulturi Hrvatske. Unutar mogile nalazi se kutija olovom zapečaćena, a predstavlja vremensku kapsulu razdoblja u kojemu je nastala. Oko same mogile posađeno je 10 lipa koje nas podsjećaju na 10 stoljeća hrvatske državnosti.</p>
Waypoint	Izlaz
	
Waypoint	Tramvaj
	<p>Sjednite na tramvaj broj 12 u smjeru Trga bana Jelačića.</p>
Waypoint	Stadion Maksimir - stadion nogometnog kluba Dinamo
	<p>Stadion Maksimir primjer je arhitekture Moderne i svojom plavom bojom za građane Zagreba predstavlja simbol, ne samo nogometa i njihovog kluba Dinamo, već i samog grada. Smješten je na istoku, pored Parka Maksimir i Zoološkog vrta, od kojeg ga dijeli samo Maksimirska cesta. Odlazak na utakmice dio je odrastanja i života (pretežno) muških članova obitelji, dok ostatak obitelji za to vrijeme može šetati maksimirskom šumom ili posjetiti ZOO. Nekad su utakmice bile ranije, u popodnevним satima, pa bi se po završetku utakmice obitelji i prijatelji okupljali za stolovima okolnih restorana ili u kavani na Vidikovcu. Zagreb je grad nogometa i nakon 1. svjetskog rata imao je preko 70 nogometnih klubova i brojna nogometna igrališta na rubovima grada. Maksimirski stadion službeno je otvoren 5. svibnja 1912. godine i na njemu je nastupao klub HAŠK. Po završetku Drugog svjetskog rata, 1945. niti jedan teren u Zagrebu nije odgovarao igranju međunarodnih utakmica. Jedino igralište s travom bilo je igralište ZET-a, kod Remize, koje su igrači morali sami</p>

kositi prije treninga. Ostala igrališta u gradu bila su posuta lešom. Na stadion u Maksimiru uselio je novonastali klub Dinamo, "zagrebački modri". Godine 1948. stadion Maksimir je uz travnati teren imao samo svlačionicu u baraci. Iduće godine dobio je zidanu zgradu na južnoj strani igrališta, nasipe za stajanje, drvenu tribinu s 30 mjesta na zapadu i atletsku stazu oko igrališta, a 1953. gradska uprava je odlučila da stadion treba dobiti reprezentativan izgled i gledalište za 65.000 gledatelja. Odabran je idejni projekt prof. Vladimira Turine, prof. Eugena Erlicha i ing. Franje Neidharta, a gradnja je trajala sve do 1970. godine. Stadion je rekonstruiran za potrebe Univerzijade 1987. godine, a 1998. srušena je sjeverna tribina i izgrađena nova, sa zgradom s poslovnim prostorima ostakljenim plavim pločama okrenutim na Maksimirsku cestu. Kako bi zadovoljio stroge propise FIFA-e i UEFA-e, stadion je ponovno adaptiran od 2011. do 2013. godine, prema projektu prof. dr. Nikole Filipovića i prof. Branko Kincla - od promjene travnjaka i uređenja tartan staze, prilagodbe invalidima, postavljanja novih, plavih sjedalica na tribinama i novih sanitarnih čvorova ispod tribina. Prema tim zahtjevima sva mjesta moraju biti sjedeća, pa stadion sada ima upola manje mjesta, nešto više od 35.000. Još uvijek nije dovršen. Postavlja se pitanje ima li ga smisla obnoviti ili izgraditi novi na drugoj lokaciji.

Tree

Vlaška ulica

Početak Vlaške ulice je jedan od najstarijih dijelova Zagreba koji se prvi put spominje već u 12. stoljeću, a od samih početaka, pa sve do danas radi se o važnoj zagrebačkoj prometnici. Osim toga u njoj se nalazilo nekoliko crkvice koje su imale i bolnicu za siromašne, sirotište i ubožnicu, kao i groblje. Dio Vlaške ulice je od kraja 18. stoljeća pa sve do 1926. na južnoj strani imao i biskupski vrt (Hortus Episcopalis), s ribnjacima, a jedini podsjetnik na to vrijeme je vrtlareva kuća koja se i dalje nalazi u Vlaškoj ulici. Vlaška je poznata i po tome što se u njoj rodio naš poznati pisac August Šenoa, čiji kip možete vidjeti u blizini njegove rodne kuće. Više možete pronaći na sljedećoj poveznici:

- http://www.mgz.hr/hr/postav/august_senoa/
- <http://www.mgz.hr/hr/postav/ves/>

Waypoint

Izlaz iz tramvaja

Izađite iz tramvaja i nastavite dalje pješice prema parku Ribnjak.

Tree	Park Ribnjak
	<p>Jedan je od najljepših gradskih parkova, smješten između ulice Ribnjak na istoku te zidova zagrebačke Katedrale. Nekada se u parku nalazilo umjetno jezero koje je vodu dobivalo iz potoka Medveščak. Kada su 1830. jezero isušili, na ovom mjestu je, zahvaljujući biskupu Alagoviću, nastao park u engleskom stilu. Ovdje se trebao nalaziti park kipova, ali ta ideja nikada nije zaživjela.</p>

Waypoint	Osnovna škola „Miroslav Krleža“
	<p>Spada u najstarije škole u Zagrebu i jedna je od samo tri tzv. klasične škole, u kojoj se uče klasični jezici, grčki i latinski. Osnovao ju je 1830. Marko Grošl, a 1876. gradski su oci sagradili prvu školsku zgradu za „pučko školstvo“ na Kaptolu, na Dolcu broj 2. Dvije godine kasnije škola seli u novu zgradu na današnjoj adresi - Kaptol 16. Od 1882. uz nju je otvoreno i dječje zabavište, danas dječji vrtić. Osim engleskoga, kao prvoga stranog jezika, učenicima se od četvrtog razreda nudi kao izborni predmet i njemački jezik. Škola radi samo u jutarnjoj smjeni, pa učenici imaju poslijepodne vremena i za druge, vannastavne aktivnosti, poput Glazbene škole Elly Bašić koja djeluje unutar škole. Već oko 30 godina surađuju s istoimenom osnovnom i srednjom školom u Pečuhu u Mađarskoj. Zgrada škole je stradala u potresu u ožujku 2020. te se trenutačno obnavlja, a škola je privremeno preseljena.</p>

Waypoint	Tkalčićeva ulica i Kožarska
	<p>Ova živopisna ulica nalazi se u središtu grada, a nastala je uz potok Medveščak koji je u srednjem vijeku dijelio dva najstarija zagrebačka gradska naselja Gradec i Kaptol. Ime je dobila prema hrvatskom povjesničaru i svećeniku Ivanu Tkalčiću. Godine 1953. ulica je zaštićena kao urbanistička cjelina, koja je u drugoj polovici 20. stoljeća obnovljena. Nakon 2. svjetskog rata nije bilo velikih ulaganja te su kuće počele polako propadati, a samim time i ulica počinje gubiti na svojoj popularnosti. Kada su kuće 1980ih obnovljene ulica je onda i ambijentalno svjedočila o</p>

prošlosti grada, te kao takva ona danas privlači brojne turiste i okuplja sve generacije u svojim brojnim kafićima i restoranima. Kad sam s kojih desetak godina počela sama odlaziti „u grad“, kako mi Zagrepčani zovemo centar grada - na Jelačićev trg, tržnicu Dolac, nedjeljnu matineju, kupiti nešto za školu; uvijek bi me mama strogo upozoravala, kao Crvenkapicu pred odlazak baki: „Pazi, nemaš što tražiti u Tkalčičevoj, Kožarskoj, prolazu Harmica i ulici Pod zidom. Tamo se motaju lake žene i pijanci i mogla bi doživjeti velike neugodnosti!“. Te su ulice ostale na lošem glasu sve do preuređenja Tkalčičeve i Dolca 2004. kad su se iz ruševnih, zapuštenih ulica preobrazile u slikovite, ljupke uličice pune kafića, restorana i galerija. No, Kožarska je ostala pomalo divlja i danas. Vijuga paralelno s Tkalčičevom podno bedema Gradeca, skrivena od pogleda. Na dva je mjesta čak i prekinuta. No u njoj više nema crvenih fenjera kojima se davalo do znanja kakve se usluge ovdje nude. Jer Tkalčičeva i Kožarska bile su najpoznatija bludilišta Zagreba. Do 19. stoljeća Tkalčičeve ulice nije ni bilo. Tekao je njome potok Medveščak, a Kožarska se protezala duž njega. Ime je dobila po kožarima koji su potok tako zagađivali obradom koža, da je gradska uprava odlučila krajem 19. stoljeća natkriti potok. Na mjestu nekadašnje uličice Nad potokom, koja je, kako joj ime kaže, išla iznad i uz spomenuti potok, izgrađena je današnja Tkalčičeva, danas druga zagrebačka špica (poslije one u Bogovićevoj ulici). Zbog njene izgradnje, stara Kožarska je sve više gubila na svojoj dužini i smjeru - od jedne su ulice, nastala dva dijela iste ulice. No, pred stotinjak godina noću je u njoj bilo jako živo, te je taj dio grada bio poznat kao zagrebački „Red Light District“, s bludilištima – javnim kućama, punim zgodnih, mladih djevojaka. U to su vrijeme to su bili legalni obrti. Prvi od njih otvoren je baš u Kožarskoj ulici, a procedura za otvaranje je bila vrlo jednostavna – po zahtjev se išlo u Gradsku skupštinu, gdje su gradske vlasti izdavale dozvole vlasnicima bordela. „Noćne dame“ bile su djevojke iz okolnih sela, kao i iz samog grada. Sve su morale biti podvrgnute liječničkom pregledu dva puta tjedno, ali je oglašavanje ovakvih mjesta bilo zabranjeno. No, svi su znali gdje mogu otići ukoliko požele „posebne usluge“. Osim usmene predaje, postojali su mali simboli koji su ukazivali na to o kakvom je mjestu riječ. Mala figurica patuljka na prozoru označavala je prostituciju, a pognuti patuljak je značio da je dotična dama zauzeta. Po broju javnih kuća i kupleraja, Zagreb je nekada bio među vodećim gradovima u Europi, čime se mogao pohvaliti do Drugog svjetskog rata, kada je gotovo svaka kuća u Kožarskoj i Tkalčičevoj bila kupleraj. Kao podsjetnik na te „slavne“ dane, u Tkalčičevoj 45, nalazi se skulptura posvećena „noćnim damama“, radi se o djevojci koja nagnuta kroz okvir prozora nudi svoje usluge prolaznicima.... Posebna je draž Kožarske ulice, što je sačuvala šarm i tajnovitost srednjovjekovnog Zagreba. Kuće, sačuvane u izvornom obliku još od 19. stoljeća, nanizane su samo s jedne, istočne strane ulice, dok se s druge strane protežu bedemi Gradeca i zeleni pojas vrtova. U nju se ulazi iz malog parka sa spomenikom spisateljici i novinarki Mariji Jurić Zagorki, iza kuće sa sunčanim satom ili se može u nju spustiti Malim stubama iz Radićeve ulice.

Danas je to gotovo zaboravljena uličica, u kojoj kao da je vrijeme stalo. I zato je vrijedi upoznati. Više možete pročitati na sljedećim poveznicama:

- http://www.mgz.hr/hr/postav/kraljevski_grad/
- <http://www.mgz.hr/hr/postav/obcina/>

Tree

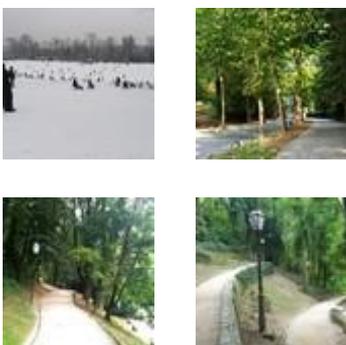

Vinograd

Nekad su vinogradi okruživali cijeli Gornji grad. Danas postoji još samo jedan, onaj u vlasništvu gospodina Emina Teskeredžića u Radićevoj ulici, pored Felbingerovih stuba. To je jedini obnovljeni vinograd na Gornjem gradu, a njegova kuća povrh vinograda, u kojoj je odrastao, stara je preko 200 godina. Emin Teskeredžić diplomirao je veterinu, magistrirao oceanologiju, doktorirao iz agronomije ribarstvo, da bi danas, u mirovini, bio jedini zagrebački proizvođač pastrva i gornjogradskog pjenušca. Posjekao je bagreme i zasadio 560 čokota vinove loze. Projekt je izradio pejzažni arhitekt Dragutin Kiš, a profesor Edo Maletić s Agronomskog fakulteta savjetovao mu je da posadi lozu chardonnay i crni pinot. Od oko tristo kilograma grožđa koje ubere u tom vinogradu, proizvede stotinjak litara pjenušca godišnje. Kući i vrtu oko nje vraća izgled kakav je imala 1829. godine dok je u njoj živio arhitekt Felbinger, najpoznatiji zagrebački klasicistički graditelj prve polovice 19. stoljeća. Kada je sagrađena, sredinom 18. stoljeća, kuća je bila puno manja, a Felbinger ju je nadogrudio, uredio drveni trijem na istočnoj strani kuće s dva dorska stupa, vrt, voćnjak i vinograd podno nje. Danas je vinograd iznad Tkalčićeve ulice jedan od najfotografiranijih kutaka grada. Pročitajte više na:

- <https://www.vecernji.hr/zagreb/kuca-i-vrt-arhitekta-felbingera-jednaki-su-kao-i-prije-187-godina-1089958->
- www.vecernji.hr

Tree

Dubravkin put - šetnja kroz parkove i ples, Streljana, Tuškanac i Trg kralja Tomislava 2

Najstarije zagrebačko streljačko društvo izgradilo je 1838. na Tuškancu svoju zgradu. Osim streljaštva u velikoj dvorani na katu održavali su se koncerti, a zagrebačka glazbena društva organizirala su i priredbe. Godine 1860. u tim prostorijama otvorio je Pietro Coronelli plesnu školu kao profesionalni učitelj, a škola je godinama učila omladinu otmjenom vladanju i plesovima. "Mame i tete sjećale su se još starog Coronellija koji je svoje umijeće plesa prenio i na svoje kćeri - Elviru i Bianku. Odgojili su čitave generacije plesačica i plesača. Kćeri Pietra Coronellija nastavile su tradiciju podučavanja u plesnoj školi Coronelli. Kroz godine škola je mijenjala prostorije, a u drugoj polovici 20. stoljeća djelovala je na Tomislavovom trgu. Pohađao sam kod sestara Coronelli plesni tečaj u prvom razredu gimnazije, 1960. -1961. Početni je bio krajem 1960., a

napredni početkom 1961. godine, na prvom katu Trga kralja Tomislava broj 2. Učili smo osnovne korake sljedećih plesova: bečki valcer, engleski valcer, bugi-vugi, ča ča-ča, swing i slow fox. Gospođe Elvira i Bianka zorno su objašnjavale i demonstrirale osnove bontona, na primjer, kako se ulazi u prostoriju, nježno otvarajući i zatvarajući vrata, način pozdravljanja prilikom dolaska i odlaska, kako djevojke trebaju sjediti dok čekaju da ih se pozove na ples, kakav mora biti položaj nogu, ruku. Momcima je pokazano na koji se način pristupa djevojci kada ih žele zamoliti za ples, uz blagi naklon, te način na koji se djevojka otrpiti nakon plesa. Inzistirale su da se tijekom plesa pristojno ponaša, bez prevelikog približavanja i euforičnih, naglih pokreta. Na kraju nastave, krajem ožujka, organizirale su za polaznike plesni vjenčić u svečanoj dvorani na prvom katu Etnografskog muzeja, na kojem se vidjelo što je tko naučio. Bio je to društveni događaj za koji je vladao veliki interes. Plesni vjenčić se smatrao otvorenim, kada je gđa. Coronelli u polonezi uvela parove u plesnu dvoranu. Roditelji su svojoj djeci pravili špalir. Jedan je plesač u ime svih pozdravio gđu. Coronelli i tada je počeo ples koji je trajao do kasnih sati. Ovakvi se plesni vjenčići nikada ne zaboravljaju.“ Ako nastavite šetnju dalje, prema sjeveru vidjet ćete Krležin kip, a preko puta se nalazi kuća u kojoj je Miroslav Krleža (1893. – 1981.) nekada živio. Krleža se pisanjem počeo baviti 1914., a nakon Prvog svjetskog rata se i trajno nastanio u Zagrebu u kojemu je i rođen. Bio je urednik nekoliko književnih časopisa, a nakon Drugog svjetskog rata, pa do 1950. bio je i na čelu Jugoslavenskog leksikografskog zavoda. Krleža je do danas ostao poznat po svojim dramskim tekstovima te ga se smatra jednim od najznačajnijih hrvatskih pisaca 20. stoljeća. Ako nastavite i dalje ići ravno svoju šetnju ćete završiti na Cmroku, do kojega možete doći ili Dubravkinim putom, dakle kroz šumu ili preko Gornjeg grada. "Za lijepa vremena nedjeljno poslijepodne je obično bilo rezervirano za šetnju do Cmroka. Radićeva ulica, Kamenita vrata, pa Jurjevsko groblje te drvoredom kestena do livade na kojoj sam se po zimi sanjkala, a mama je obično na kraju šetnje i sanjkanja kao čarolijom znala iz torbice izvući još koji kolač od ručka. Danas još uvijek možete zimi vidjeti roditelje koji dovode svoju djecu na sanjkanje i skijanje na Cmroku". Više na sljedećim poveznicama:

- <http://www.mgz.hr/hr/zbirke/donacija-gradu-zagrebu-memorijalni-prostor-miroslava-i-bele-krleza,2.html>
- <http://www.mgz.hr/hr/muzejski-programi/zive-slike/ozivljeni-znani-likovi/>

Tree

Botanički vrt Marulićev trg 9a (tramvaji broj 12, 17 i 14 od Frankopanske, dvije postaje i dalje pješice Vodnikovom)

Botanički vrt u Zagrebu nalazi se u samom centru grada i ima površinu od 4,7 ha. Prvi profesor botanike na zagrebačkom Sveučilištu prof. dr. Bohuslav Jiruš bio je prvi koji je tražio da se sagradi vrt za studente botanike, a njegov nasljednik prof. Heinz je to i uspio ostvariti 1889. Vrt je u najvećem dijelu građen u engleskom stilu, a samo manji dio je napravljen u francuskom stilu tj. simetrično. Još od samih početaka za potrebe zbirke se odlazilo na različite ekskurzije prikupljati žive biljke (kao što se radi i danas). Zahvaljujući tome u samom vrtu danas imaju oko 5000 različitih svojti, a vrt predstavlja oazu mira u užurbanom gradu. Više o samom vrtu možete pronaći na sljedećoj poveznici:

- <http://botanickivrt.biol.pmf.hr/zbirke/>

Tree

Trg kralja Tomislava - zelena potkova

Jedan od najpoznatijih simbola Zagreba je spomenik posvećen prvom hrvatskom kralju Tomislavu. Spomenik je napravio poznati kipar Robert Frangeš Mihanović 1938. godine. Trg kralja Tomislava, poznat među Zagrepčanima kao Tomislavac, označava početak livade koja je smještena između Umjetničkog paviljona te zgrade Glavnog kolodvora. Sama zgrada Glavnog kolodvora je historicistička zgrada koju je osmislio mađarski arhitekt Ferenc Pfaff, a sagrađena je 1892., tj. 30 godina nakon što je u Zagreb stigao prvi vlak. Na suprotnoj strani od kolodvora nalazi se Umjetnički paviljon, koji je nastao za potrebe Milenijske izložbe u Budimpešti 1896., a bio je hrvatski izložbeni paviljon. Mnogi su upoznati s činjenicom da se radi o montažnoj zgradi, ali mali je broj onih koji znaju da je to bila jedna od prvih zgrada takvog tipa u Europi. Osmislili su je Floris Korbi i Kalman Giergl, mađarski arhitekti. Po završetku izložbe željezna konstrukcija je rastavljena i prenesena u Zagreb te je uz manje preinake koje su napravili Ferdinand Fellner i Hermann Helmer, postavljena na Trg kralja Tomislava 22. Tomislavac nije uvijek nosio naziv Trg kralja Tomislava. U početku se zvao "Trg L". Kada je sagrađena zgrada Glavnog kolodvora, trg je dobio ime po kralju Franji Josipu I. Nakon raspada Austro-Ugarske monarhije, trg je dobio svoje sadašnje ime Trg kralja Tomislava. Tomislavac je omiljeno mjesto ne samo za Zagrepčane već i za turiste. I jedni i drugi u park dolaze u proljeće zbog ljepote njegove prirode, a u ljeto kako bi uživali u koncertima koji su dio Zagrebačkog kulturnog ljeta. Zima na Tomislavcu je jednako posebna jer se park tada pretvara u prekrasnu bajku i nudi zabavu za djecu i odrasle na najljepšem klizalištu u Zagrebu. Ako nastavite hodati prema sjeveru doći ćete do još dva parka. Prvi od njih je park Josipa Juraja Strossmayera. Godine 1970. park je zaštićen kao spomenik parkovne arhitekture. Prvo ime trga bilo je Akademski trg, ali je 1928. preimenovan u trg J. J. Strossmayera. Spomenik Strossmayeru je

najimpresivniji dio trga, a napravio ga je Ivan Meštrović. Na sjevernoj strani trga je Hrvatska Akademija znanosti i umjetnosti, najvažnija hrvatska institucija osnovana u drugoj polovici 19. stoljeća. Treći park u ovom nizu je park Zrinjevac do kojeg ćete doći nastavite li svoju šetnju dalje na sjever. Park Zrinjevac jedan je od najljepših simbola Zagreba. Od 1970. registriran je kao spomenik prirode. Do 1866. trg Nikole Šubića Zrinskog zvao se Novi terg, a park se danas nalazi na mjestu gdje je nekoć bio stočni sajam. Najljepši simbol Zrinjevca je muzički paviljon koje je osmislio Hhttps://wwermann Bollé. Nekada se u paviljonu izvodio glazbeni program utorkom i nedjeljom. Svirala se glazba austro-ugarskih pukovnija te domobranska i vatrogasna glazba. Čula su se djela Smetane, Verdija i Mozarta, a ta zvučna kulisa održala se sve do početka 2. svjetskog rata. Tradicija sviranja na Zrinjercu obnovljena je, ali danas se zbog prometa održava uz pomoć zvučnika. Još jedan simbol Zrinjevca je i Meteorološki stup, kojega je gradu Zagrebu donirao liječnik Adolf Holzer, a također ga je osmislio Bollé. Ono što vam svakako neće promaći na Zrinjercu je još jedno Bolléovo djelo, a to je fontana u obliku gljive, te na južnom dijelu Zrinjevca dvije fontane blizanke, napravljene 1893. i 1894. Osim toga na južnom dijelu Zrinjevca nalaze se i kipovi važnih povijesnih ličnosti postavljene u polukrug. Zbog svoje ljepote, zelenila i fontana, Zrinjevac je jedno od najljepših mjesta na kojemu se možete na travi opustiti uz knjigu ili družeći se s prijateljima ili obitelji. Zrinjevac je park kojeg svakako treba staviti na popis mjesta koja treba posjetiti. Više o parkovima možete pronaći na sljedećim poveznicama:

- https://classic.europeana.eu/portal/en/search?q=robert%20frange%C5%A1%20mihanovi%C4%87&view=grid&utm_source=new-website&utm_medium=button
- www.umjetnicki-paviljon.hr
- <https://digitalnezbirke.kgz.hr/?object=view&id=18239>
- <https://digitalnezbirke.kgz.hr/?object=view&hash=2L3zeUpvnP>
- <https://digitalnezbirke.kgz.hr/?object=view&id=18210>
- <https://www.facebook.com/ledenipark/>
- http://info.hazu.hr/hr/o-akademiji/osnutak_akademije/strossmayer/
- <http://park-maksimir.hr/treatment/park-na-trgu-josipa-jurja-strossmayera-u-zagrebu/>
- <https://digitalnezbirke.kgz.hr/?object=view&id=18243>
- <https://mestrovic.hr/biografija/>
- <http://info.hazu.hr/hr/>
- <https://digitalnezbirke.kgz.hr/?object=view&id=18252>
- <https://digitalnezbirke.kgz.hr/?object=view&id=18255>
- <https://www.youtube.com/watch?v=6Z7g6zh418k>
- <http://park-maksimir.hr/treatment/park-na-trgu-nikole-subic-zrinskoga-zrinjevac/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=jWnnCK0OVE>
- https://www.youtube.com/watch?v=CEIAQy_bhFo
- <https://www.youtube.com/watch?v=8uck6LTrj9M>

-
- <https://www.facebook.com/MoreKnjigaZrinjevac/>
-